

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1905. Första Kammaren. N:o 16.

Fredagen den 3 mars.

Kammaren sammanträdde kl. 2,30 e. m.

Herr talmannen yttrade, att han från Hans Maj:t Konungen fått mottaga ett nådigt meddelande, som nu af herr talmannen upplästes och lydde sålunda:

Herr talman!

Det är mig en verklig glädje meddela Eder, att min högt älskade sonson, H. K. H. prins Gustaf Adolph, hertig af Skåne, i dessa dagar, med mitt samtycke ingått trolofning med H. K. H. prinsessan Margaretha af Storbritannien, H. K. H. hertigens af Connaught dotter.

Öfvertygad om att Sveriges folk med lifligt deltagande skall mottaga underrättelsen om denna förbindelse, beder jag Eder bringa densamma till Första Kammarens kännedom.

Eder välbevågne
OSCAR.

Stockholm den 2 mars 1905.

Ordet lämnades härfpå åt herr vice talmannen som uppläste ett så lydande skriftligt anförande:

Då kammaren fått emottaga Hans Maj:t Konungens nådiga meddelande om Hans Kungl. Höghet prins Gustaf Adolfs, hertig af Skåne, trolofning med Hennes Kungl. Höghet prinsessan Margareta af Storbritannien, Hans Kungl. Höghets hertigen af Connaught dotter, så är jag öfvertygad, att jag uttrycker en gemensam känsla hos kammarens ledamöter vid underrättelsen om denna glädjande tilldragelse, då jag hemställer, att kammaren behagade besluta att åt talmannen uppdraga att å kammarens vägnar till Deras Majestäter Konungen och Drottningen, Deras Kungl. Högheter kronprinsen och kronprinsessan samt de Höga trolofvade framföra kammarens vördnadsfulla och uppriktiga lyckönskan.

Till hvad herr vice talmannen sålunda hemställt lämnade kammaren på gjord proposition sitt enhälliga bifall.

Justerades protokollet för den 24 nästlidne månad.

Upplästes ett inlämnadt läkareintyg af följande lydelse:

Att friherre *W. von Schwerin* är på grund af influensa bestämdt förhindrad under de närmaste dagarna att infinna sig i riksdagen, intygas härmed på heder och samvete.

Eslöf den 2 mars 1905.

N. Kulneff,
Med. doktor.

Anmäldes och bordlades:

sammansatta stats- och bankoutskottets utlåtande n:o 2, i anledning af väckt motion om visst tillägg till förordningen angående en postsparbank för riket;

bevillningsutskottets memorial:

n:o 13, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut rörande bevillningsutskottets betänkande n:o 10 i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående förbud mot permanenta utskänkningsrättigheters utövande å kronans mark eller å väg, gata eller annan allmän plats; och

n:o 14, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut rörande viss del af punkten 3:o) af bevillningsutskottets betänkande n:o 11 angående vissa delar af tullbevillningen; äfvensom

lagutskottets utlåtanden:

n:o 23, i anledning af väckt motion angående tillsättande af en för Sverige, Norge och Danmark gemensam sjölagskommitté; och

n:o 24, i anledning af väckt motion rörande ändring i lagen angående tillsättning af prästerliga tjänster, i syfte att de konsistoriella pastoraten må blifva likställda med de regala i afseende å kallande af fjärde profpredikant.

Upplästes och godkändes statsutskottets förslag till Riksdagens skrifvelser:

n:o 12, till fullmäktige i riksgäldskontoret, i anledning af verkställd granskning af riksgäldskontorets förvaltning; och

n:o 13, till Konungen, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående beviljande af vissa förmåner för enskilda järnvägsanläggningar.

Upplästes och godkändes bevillningsutskottets förslag till Riksdagens skrifvelse, n:o 16, till Konungen, angående ändring i gällande tullsats å smergelduk m. m.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet den af herr *Cavalli* den 1 innevarande mars väckta och då bordlagda motion, n:o 35, angående pension åt afidne riksgäldsfullmäktigen Johan Johanssons änka.

Vid föredragning af statsutskottets den 1 i denna månad bordlagda memorial n:o 20, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut i fråga om Kungl. Maj:ts framställning om anslag till fortsättning af statsbanan från Göteborg till Skee, godkändes den i detta memorial föreslagna voteringsproposition.

Föredrogs, men bordlades å nyo på flera ledamöters begäran bankoutskottets den 1 innevarande mars bordlagda utlåtande och memorial, n:is 7 och 8, äfvensom lagutskottets samma dag bordlagda utlåtande n:o 22.

Justerades fyra protokollsutdrag för denna dag, hvarefter kam-maren åtskildes kl 2,47 e. m.

In fidem

A. v. Krusenstjerna.

Lördagen den 4 mars.

Kammaren sammanträdde kl. 11 f. m.

Herr statsrådet *Westring* aflämnade Kungl. Maj:ts nedannämnda nådiga propositioner till Riksdagen:

1:o) angående anskaffning af åtskilliga persedlar, tillhörande den personliga fältutrustningen;

2:o) angående inlösen af åtskilliga officers- och underofficerskårer tillhöriga byggnader å mötesplatser m. m.;

3:o) angående upplåtelse till Örebro stad af mark för utvidgning af högre allmänna läroverkets i Örebro gårdstomt;

4:o) angående beredande af pension å allmänna indragningsstaten åt fanjunkaren L. J. Gester; och

5:o) angående disposition af Västernorrlands regementes förra mötesplats Sänga mo.

Justerades protokollet för den 25 nästlidne månad.

Upplästes följande två ingifna läkareintyg:

Att ledamoten af Riksdagens Första Kammare, brukspatron *G. Benedicks* af sjukdom (influenta) tills vidare är förhindrad att bevista kammarens sammanträden, intyggar
Stockholm den 3 mars 1905.

Israel Hedenius,
leg. läkare.

Att f. major *Petter Petersson* till följd af *akut lungkatarr* (influenta) är oförmögen att deltaga i riksdagsgöromålen tills vidare intyggar

Stockholm den 3/2 1905.

Fritz Svensson,
leg. läkare.

Anmälades och bordlades:

statsutskottets utlåtanden och memorial:

n:o 8, angående regleringen af utgifterna under riksstatens sjunde huvudtitel, innefattande anslagen till finansdepartementet;

n:o 21, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående efterskänkande af kronans rätt till danaarf efter änkan Brita Maria Esai-dotter Barba från Vitsaniemi;

n:o 22, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående efterskänkande af kronans rätt till danaarf efter förre soldaten Anders Takts vid Solbacken änka Charlotta Andersdotter;

n:o 23, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning af lotten litt. F af den s. k. Hospitalsgården i Lunds landsförsamling af Malmöhus län;

n:o 24, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning af två till förra häradshöfdingbostället Lundby n:is 6, 8 och 13 i Skaraborgs län hörande utskiften;

n:o 25, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning af en till indragna militiebostället Husby n:is 2 och 3 i Stockholms län hörande lägenhet;

n:o 26, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning af sex kronan tillhöriga holmar utanför Fjällbacka i Kville socken af Göteborgs och Bohus län;

n:o 27, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning af förra hofstallängarna Gorsingeholm n:is 1 och 2 samt Stubbängen n:o 1 i Södermanlands län;

n:o 28, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående underhållet för framtiden af den s. k. Långebron öfver Helgeån vid Kristianstad i Kristianstads län;

n:o 29, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning af ett till förra kronofogdebostället Höja n:o 8 i Kristianstads län hörande utskifte;

n:o 30, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning af två till kronoparken Tönnersjöheden i Hallands län hörande inägområden;

n:o 31, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtelse af den kronan tillkommande jordägareandel i grufva;

n:o 32, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtelse af rätt till bearbetande af marmorfyndigheter å kronojord; och

n:o 33, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut i vissa frågor rörande anslag under riksstatsens sjätte hufvudtitel; äfvensom

lagutskottets utlåtande n:o 25, i anledning af väckt motion om omarbetning af gällande bestämmelser i fråga om bötesstraffet.

I anledning af häradshöfdingen Ivar Peterson Ernbergs afsägelse af honom meddeladt uppdrag att vara Riksdagens justitieombudsmans efterträdare företogs val af tjugufyra valmän för utseende af behörig man i hans ställe; och befunnos efter valförrättningens slut hafva blifvit till valmän utsedde:

herr Almgren	med 73 röster
» von Baumgarten	» 73 »
friherre Beck-Friis, C. J.,	» 73 »
herr Berggren	» 73 »
» Björklund	» 73 »
» Ekdahl	» 73 »
» Ekströmer	» 73 »
friherre Falkenberg	» 73 »
herr Jeppsson	» 73 »
» Liedberg	» 73 »
» Lindgren	» 73 »
» Lovén	» 73 »
» Nilsson	» 73 »
» Nisser	» 73 »
» Nyström, Carl,	» 73 »
friherre Rappe	» 73 »
herr Ridderbjelke	» 73 »
» Rydberg	» 73 »

herr Sandwall	med 73 röster
» Stephens	» 73 »
» Tamm, P. G.	» 73 »
» Walin	» 73 »
» Walldén	» 73 »
» Wester.....	» 72 »

Företogs val af sex suppleanter för de valmän, som af kammaren nu fått i uppdrag att utse Riksdagens justitieombudsmans efterträdare; och befunnos, efter valförrättningens slut, hafva blifvit till suppleanter för dessa valmän utsedde:

herr Ewerlöf	med 60 röster
» Rylander	» 60 »
» Håkansson	» 60 »
» Ros	» 60 »
grefve von Rosen	» 60 »
herr Enhörning.....	» 58 » ,

sedan ordningen mellan de fem förstnämnda blifvit genom lottningsbestämd.

Vid förnyad föredragning af bankoutskottets den 1 och 3 innevarande månad bordlagda utlåtande och memorial:

n:o 7, i anledning af gjorda framställningar om inrättande af riksbankens afdelningskontor i Sundsvall och Eskilstuna,
n:o 8, om användande af bankvinsten för år 1904,
biföll kammaren hvad utskottet i dessa betänkanden hemställt.

Vid förnyad föredragning af lagutskottets den 1 och 3 innevarande mars bordlagda utlåtande n:o 22, i anledning af väckt motion om afskaffande af de i 32 § värnpliktslagen föreskrifna mönstringarna, biföll kammaren hvad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Vid förnyad föredragning af Första Kammarens tillfälliga utskotts den 1 sistlidne februari och den 1 innevarande mars bordlagda utlåtande, n:o 1, i anledning af väckt motion angående skrifvelse till Konungen i fråga om revision af de författningar, som hafva afseende på priskurantuppgifter och markegångstaxors upprättande, biföll kammaren hvad utskottet i detta utlåtande hemställt;

och skulle, jämlikt § 63 mom. 3 riksdagsordningen, detta beslut genom utdrag af protokollet delgifvas medkammaren.

Föredrogs, men bordlades å nyo på flere ledamöters begäran sammansatta stats- och bankoutskottets under gårdagen bordlagda utlåtande n:o 2.

Föredrogs och lades till handlingarna bevillningsutskottets nästlidne dag bordlagda memorial n:o 13, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut rörande bevillningsutskottets betänkande n:o 10 i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående förbud mot permanenta utskänkingsrättigheters utöfvande å kronans mark eller å väg, gata eller annan allmän plats.

Vid föredragning af bevillningsutskottets sistlidne dag bordlagda memorial n:o 14, i anledning af kamrarnas skiljaktiga beslut rörande viss del af punkten 3:o af bevillningsutskottets betänkande n:o 11 angående vissa delar af tullbevillningen, godkändes den i detta memorial föreslagna voteringsproposition.

Föredrogs, men bordlades å nyo på flera ledamöters begäran lagutskottets under gårdagen bordlagda utlåtanden n:is 23 och 24.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet de under sammanträdet afämnade kungl. propositionerna.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades herr *Sandwall* under tio dagar från och med den 6 innevarande mars.

Justerades sex protokollsutdrag för denna dag.

På framställning af herr talmannen beslöts, att de ärenden, hvilka under dagen bordlagts första gången, skulle sättas främst på föredragningslistan till nästa sammanträde.

Kammaren åtskildes kl. 11,50 f. m.

In fidem

A. v. Krusenstjerna.

Rättelse

i Första Kammarens protokoll för den 22 februari 1905.

I herr *Lithanders* anförande å sid. 65 bör i slutet tilläggas: Ifrågavarande taflor äro närmare angifna i en särskild förteckning.
